

NATIONAL BIBLIOTEKSINFRASTRUKTUR - UDVIKLINGSPLAN 2014

November 2013

Danskernes Digitale Bibliotek
DBC
Kulturstyrelsen

Høringsversion

2014 er et transitionsår på vej mod 2015, hvor én plan kommer til at omfatte DDB, Danbib og Bibliotek.dk. DBC's leverancer til disse tre områder fremlægges her i en samlet høringsversion og vil for Bibliotek.dk's og Danbib's vedkommende være udtømmende. I transitionsåret fremlægges de tre områder for første gang i en samlet udviklingsplan for den nationale biblioteksinfrastruktur. I 2014 gælder det dog fortsat, at de formelle vedtagelser er som følger:

1. Danbib-udviklingsplanen vedtages af DBC's bestyrelse
2. Bibliotek.dk udviklingsplanen vedtages af Kulturstyrelsen
3. DDB udviklingsplanen vedtages af DDB-organisationen

Høringen gennemføres som både en samlet vurdering af udviklingsplanen og i forhold til de specifikke projektforslag.

Systematikken i udviklingsplanen tager udgangspunkt i den målarkitektur, (vedlagt som bilag) som DDB og DBC har beskrevet i fællesskab, hvor følgende hovedindsatsområder indgår:

1. Brugergrænseflader til borgere (Indeholder Bibliotek.dk udviklingsplan)
2. Brugergrænseflader til biblioteksansatte
3. Søgning
4. Adgang
5. Opdatering
6. Integration
7. Metadata og administrative data

Indholdsfortegnelse

Bibliotek.dk udviklingsplan 2014	3
Indsatsområde A: Grundlæggende funktioner: søgning, visning, bestilling samt grænseflade	3
Tema A01: Søgning	5
Tema A02: Grænsefladen	5
Tema A03: Visning og supplerende data	5
Tema A04: Bestil området	6
Tema A05: Konsolidering af nationale grænseflader	7
Indsatsområde B: Brugerfaciliteter og andre udviklingsopgaver	8
Tema B01: Brugerfaciliteter	8
Tema B02: Samspil andre systemer	8
Indsatsområde C: Brugerundersøgelser	9
Tema C01: Brugerundersøgelser	9
Danbib og DDB udviklingsplan	9
Brugergrænseflader til biblioteksansatte	9
Tema D01 - generel professionel GUI	9
Projekt D01a - Nyt netpunkt.dk	9
Tema D02 - specialgrænseflader	10
Projekt D02a - BOB-grænseflade	10
Søgning	10

Tema D03 - BIG DATA.....	10
Projekt D03a: Inklusion af adfærdsdata i søgeindexer og webservices	10
Projekt D03b: Forbedret ranking og sortering baseret på adfærdsdata, brugerdata, specifikke brugerbehov i biblieksprocesser, mv.	10
Tema D04 - Datasæt	11
Projekt D04a: Søgning Databrønd 4.0 - indeholdende Danbib migreringen, understøttelse af lokale biblieks-systemer, mv.	11
Projekt D04b: Inklusion af dynamiske datasæt uden for Databrønden enten via Universal Search eller via SOLR-søgeplatform.....	11
Projekt D04c: Dybere integration mellem Universal Search og Integrated Search	11
Adgang.....	11
Tema D05 - Bruger- og licensplatform	11
Projekt D05a: SAOU 2014.....	11
Opdatering.....	12
Tema D06 - Opdatering af Databrønd	12
Projekt D06a: Data i/o platform	12
Projekt D06b: Posthus 3.0	12
Projekt D06c: Open Cataloging WS	12
Projekt D06d: DanbibCat 3.0	12
Integration og Bestil.....	12
Tema D07 - Integration og ILL.....	12
Projekt D07a: OpenFindOrder	13
Projekt D07b: OpenHoldingStatus.....	13
Projekt D07c: OpenAgency (VIP-basen)	13
Projekt D07d: Lånertjekservicen	13
Projekt D07e: OpenRS-backend-kompleks og Ny ILL-standard	13
Tema D08 - Spørgetjenester	14
Projekt D08a: Spørgetjenesteplatform - den "Åben bibliekar".....	14
Tema D09 - Nye DDB services og DDB infrastruktur	14
DDB-News	14
DDB-Suggest.....	14
DDB-Analytics.....	14
Metadata	15
Tema D10 - BIG DATA - Adfærdsdata	15
Tema D11 - Databrønd	15

Brugergrænseflader til borgere

Bibliotek.dk udviklingsplan 2014

Indledning

Bibliotek.dk blev migreret i 2013. Enkelte projekter fra 2013 er ikke afsluttet og vil blive færdiggjort i 2014, der samtidig er et transitionsår mellem den hidtidige model, hvor Kulturstyrelsen er opgavebestiller til den nye model, hvor det er DDB, der har bestillerrollen. 2014 vil også være det sidste år, hvor der er elementer af den oprindelige migrationsplan.

Udviklingsplan 2014 for bibliotek.dk bygger på Strategi for bibliotek.dk af 18. september 2007 <http://www.kulturstyrelsen.dk/institutioner/biblioteker/nationale-ordninger/bibliotekdk/generel-dokumentation/strategi-for-bibliotekdk/>

Bibliotek.dk ses fortsat som brugergrænseflade for den samlede danske bibliotekssektor.

Udviklingsplan bibliotek.dk 2014 er opdelt således:

- Indsatsområde A: Grundlæggende funktioner: søgning, visning, bestilling samt grænseflade
- Indsatsområde B: Brugerfaciliteter og andre udviklingsopgaver
- Indsatsområde C: Brugerundersøgelser

De enkelte projekter har tilknyttet en status og evt. et beløb. Status kan være "Aftale", "Overslag" eller "Reserveret". Hvis et projekt er samfinansieret med DanBib er beløbet bibliotek.dk's andel. Projekter med eksterne samarbejdspartnere eller ubekendte faktorer kan aftales genforhandlet.

I årets løb vil der blive aftalt yderligere projekter og temaer. Disse aftales specifikt mellem Kulturstyrelsen/DDB og DBC og offentliggøres løbende i form af opdatering af nærværende aftale, som publiceres på Kulturstyrelsens hjemmeside. For afsluttede projekter anføres "Afsluttet" og beløb og for lukkede projekter enten "Overført 2014" eller "Lukket".

Beløbet til rådighed til bibliotek.dk udvikling i 2014 vil blive offentliggjort, når Finansloven er vedtaget.

Bibliotek.dk-migration – status 1. november 2013

Hovedparten af funktionerne er på bibliotek.dk/beta som i løbet af november vil blive hovedversionen.

I løbet af november-december og begyndelsen af 2014 vil blandt andet følgende blive implementeret: Nodesøgeside, Noget om dette ophav, feeds, totalister over sprog og materialer, ny defaultsortering (tilpasset brugerens søgning), forsøg med autocomplete på specialsøgesider (visning af register) , m.m.

Indsatsområde A: Grundlæggende funktioner: søgning, visning, bestilling samt grænseflade

I 2011 er indledt og i 2012-2013 videreført en migration af bibliotek.dk til den brønd- og platformsteknologi, som DBC har arbejdet med som en del af Open Library Strategy. Det betyder fortsat i kort form, at infrastrukturen bag bibliotek.dk vil være en Service Orienteret Arkitektur, og at en stor del af udviklingen baserer sig på Open Source med de fordele det giver for det samlede danske biblioteksvæsen.

Under indsatsområde A er samlet de projekter, som gennemfører migration af bibliotek.dk.

Denne udvikling har bibliotek.dk fået glæde af med den første version af bibliotek.dk baseret på brøndteknologi. Første version var i hovedparten af 2013 en beta-version. I november 2013 skifter den nye version til at være hovedversionen på adressen bibliotek.dk, mens den gamle version holdes i luften nogle måneder endnu på en anden adresse.

I forhold til den første version planlægges i 2014 en række forbedringer – primært funktioner, der ikke var midler til i 2013 eller som mest hensigtsmæssigt er placeret allersidst i migrationsforløbet samt naturligvis rettelser og forbedringer som resultat af nye brugertests, brugerhenvendelser og erfaringer i øvrigt.

De projekter, der var med på udviklingsaftalen for 2013, men ikke blev gennemført på grund af tidnød eller fordi projektet blev vurderet til at være for stort optræder IKKE igen på høringsforslaget, - men de er vedlagt i oversigtform som bilag.

Det gælder: Near-match, Kombinér facetter, Relevansrangering, Autocomplete inkl. skan og Søge videre på nettet. Der vil dog i 2014 givet komme supplerende udviklingsforslag til disse funktioner.

Det gælder også Introfilm til bibliotek.dk samt mobilversion Inc. evt. APPs.

Migrationen er i sagens natur samfinansieret med DanBib, idet OLS-udviklingen indtil 2011 var finansieret af DanBib og bibliotekerne.

Under indsatsområdet kan DBC uden forudgående aftale igangsætte mindre aktiviteter. Efterfølgende – og senest på næste statusmøde – beskrives sådanne som projekter. Denne bemyndigelse skal anvendes til mindre justeringer, hvor afventning af en formel godkendelse ikke er hensigtsmæssig. Bemyndigelsen kan på ethvert tidspunkt maksimalt binde Kulturstyrelsen for i alt 15.000 kr.

Tema A01: Søgning

I forhold til den første version planlægges i 2014 en række forbedringer – primært funktioner som der ikke var midler til i 2013 eller som mest hensigtsmæssigt er placeret allersidst i migrationsforløbet.

Området samfinansieres med DanBib. De udvidelser og forbedringer som er lavet og vil blive lavet er som andet i OpenSearch Open Source og kan genbruges af andre.

De nye funktioner som enten laves allersidst i 2013 eller i begyndelsen af 2014 (fx eksperimenter med relevansrangering, near-match, autocomplete inkl. skan og stavehjælp) vil givet medføre supplerende udviklingsforslag. Det er for tidligt at beskrive disse når første version ikke er i drift

Tema A02: Grænsefladen

De grundlæggende elementer i grænsefladen er udført i 2012-2013.

Enkelte funktioner som måske ikke bruges så meget udvikles ikke fra start; brugerreaktioner kan påvirke hvilke der udvikles og hvilke der evt. falder bort. Det er i det biblioteksfaglige bibliotek.dk-udvalg besluttet at disse umiddelbart står til at falde bort: videresøgning til Google samt Share-funktionen.

○ Projekt A02: Migrering af brugergrænseflade – 1. kvartal 2014

Manglende funktioner i grænsefladen som ikke er specificeret i særskilt projekt. Det drejer sig bl.a. om at Hjælpefunktionen skal udbygges, Presserummet skal flyttes til ny platform, evt. Viderestilling til fællesskaber, evt. manglende touch funktionalitet i forhold til tablets samt rettelser og forbedringer efter brugerhenvendelser og brugertests.

○ Projekt A02b: Husk denne indstilling

Funktion som spørger brugeren om et bestemt valg ønskes gemt som indstilling. Fx valg af specialsøgeside eller visformat.

○ Projekt A02c : Fra Worldcat.org til bibliotek.dk

Brugere af worldcat.org kan viderestilles til bibliotek.dk (gammel version) og dér få en engelsk side som giver brugerinformation samt oplysning om lokaliseringer – og link til de biblioteker som modtager låneanmodninger direkte fra udenlandske brugere samt oplysninger om andre lokaliseringer. Denne løsning skal videreføres til migreret bibliotek.dk. Konstruktionen gentænkes da den nuværende løsning kræver at OCLC-nr. lægges i brønden.

Tema A03: Visning og supplerende data

Det nye bibliotek.dk's visning sker via en webservice, Open Format. Grundfunktionerne er på plads, men der kan stadig være detaljer der skal arbejdes med. Bibliotek.dk's hidtidige visning er finpudset gennem mere end 10 år, og den nye service vil ikke fra start have nøjagtig samme funktionalitet. Bibliotek.dk rummer poster som stammer fra mange kilder og kan være meget forskelligt formateret sammenlignet med en lokal biblioteksbase. Dette skal i så høj grad som muligt "skjules" for brugeren så posterne optræder så homogent som muligt. Til gengæld vil den nye service kunne bruges af alle andre som ønsker formatering eller konvertering af poster.

I visningen er brugerne af bibliotek.dk vant til at få præsenteret mange videresøgningsmuligheder: videresøgning på posternes ophav, emner og serier, Find titler der ligner, Find litteratur om ophav, find netudgave, andre der har lånt, brugerrating osv. Nogle muligheder er der fra start - andre skal videreføres og udbygges.

○ Projekt A03a: Open Format

Det forventes, at der kommer ny struktur på musikposter med analyser, i den forbindelse vil det være nødvendigt at justere formateringen. Ligeledes kan der forventes ændret struktur på artikler, f.eks. når det drejer sig om debatter og fortsættelser, hvilket også medfører justeringer i formateringen. Der må også påregnes nogle justeringer og bugrettelser af visningen når den migrerede version for alvor bliver brugt af bibliotekarer og slutbrugere.

○ [Projekt A03b: Supplerende data til VoxB?](#)

Der er indgået aftaler om udveksling af brugerskabte data med Litteratursiden og LibraryThing. Tilsvarende aftaler påtænkes med Goodreads. Goodreads har (okt. 2013) 24 mio. anmeldelser.

Høringsspørgsmål: Skal bibliotek.dk vise ratings fra andre kilder end bibliotek.dk-brugere? Skal de vises samlet eller adskilt?

[Tema A04: Bestil området](#)

Det nye bibliotek.dk har alle grundfunktioner for bestil, og brugerne kan sende bestillinger fra begge versioner. Stort set alle bestil funktioner er nu placeret i services som andre end bibliotek.dk kan bruge.

En række af projekterne under Tema A04 blev ikke gennemført i 2013 ud fra en samlet prioritering af de til rådighed værende midler, men blev overført til 2014. De genfremsættes her med henblik på revurdering om de stadig skal fremmes.

○ [Projekt A04a: Bestil flere materialer i ét hug](#)

Brugerne ønsker meget at kunne bestille flere materialer i ét hug. Bibliotekerne har hidtil ikke været begejstrede, ligesom denne facilitet ikke findes i lokalsystemerne. Projektet er maj 2013 overført til 2014.

Den oprindelige beskrivelse af projektet er fra 2007. Der er behov for en revurdering af opgaven, da to ting ændrer de oprindelige forudsætninger for vurdering af projektet:

- Serviceudviklingen (særligt OpenOrder.checkOrderPolicy)
- Den vidt udbredte anvendelse af NCIP til automatisk bestilling i eget katalog

Analyseprojekt med revurdering af det gamle implementeringsforslag, herunder estimat for implementeringsprojekt.

○ [Projekt A04b: Vise Infomedia-links i artikelbestillinger i BOB](#)

Når bibliotek.dk classic er lukket, kan visning af Infomedia-links i bibliotek.dk-artikelbestillinger gennemføres. Dette er et gammelt ønske fra de professionelle brugere.

Projektet er maj 2013 overført til 2014.

Analyseprojekt med beskrivelse af løsning og estimat for implementeringsprojekt.

○ [Projekt A04c: Filtrering bestillinger i BOB-basen](#)

Der indføres en mulighed for at filtrere bestillinger i BOB-basen på bibliografisk kategori (monografier/periodika). Kræver udvidelse af OpenFindOrder-webservicen og BOB-grænseflade-programmet.

Projektet er maj 2013 overført til 2014.

Analyseprojekt med beskrivelse af løsning og estimat for implementeringsprojekt.

○ [Projekt A04d: Nyt i BOB-grænsefladen: Materialevalgsønske](#)

Mulighed for at flytte en bestilling ned i en ny materialevalgs-ønske-kategori, som fx "Til-materialevalg", ved siden af de eksisterende "bibliotek.dk", "DanBib-til-os" og "DanBib-fra-os"

Der skal først laves et analyseprojekt som analyserer løsningsmuligheder.

Projektet er maj 2013 overført til 2014.

Høringsspørgsmål. Opnås det ønskede (*information til materialevalg ud fra en bestilling i BOB-grænsefladen*) bedst ved den foreslåede løsning, eller er der andre muligheder, som fx den eksisterende BOB-funktionen "Videresend mail" (hvor en BOB-bestilling kan videresendes til mailadresse), ved hent/download af post ud fra bestilling (nyt projekt), eller lignende.

○ [Projekt A04e: Låse en bestilling i BOB](#)

Mulighed for at låse en bestilling i BOB-grænsefladen ("I arbejde"-markering), hvis der er risiko for at flere går i gang

med at arbejde på en bestilling.

Der skal først laves et analyseprojekt som analyserer løsningsmuligheder.

Projektet er maj 2013 overført til 2014.

En høring på prof blog gav ikke nogen klar prioritering:

<http://profblog.bibliotek.dk/projektforslag-laase-en-bestilling-i-bob-basen?searchterm=l%C3%A5se>

Analyseprojekt med beskrivelse af løsning og estimat for implementeringsprojekt.

o [Projekt A04f: Følg min bestilling](#)

OpenUserStatus-webservicen udvides til også at kunne udlevere information om bestillinger som afventer manuel ekspedition. Disse vil så kunne vises i lånerstatus 'en så brugeren ikke bliver i tvivl om de har afleveret bestillingen. Dette involverer ikke de lokale bibliotekssystemer, men er alene en præsentation af brugerbestillinger i bibliotek.dk-delen af BOB, som endnu ikke er behandlet ("åbne" bestillinger).

Projektet er maj 2013 overført til 2014.

I hvor høj grad opleves det som et problem at "Åbne" bestillinger i BOB (skal behandles manuelt) ikke vises i lånerstatus?

Analyseprojekt med beskrivelse af løsning og estimat for implementeringsprojekt.

o [Projekt A04g: Forberede ny standard for ILL-transaktioner](#)

Der forventes i løbet af 2013 at foreligge en ny standard for udveksling af fjernlånstransaktioner. Dette vil være grundlaget for at erstatte den nuværende Z39.50 bårne udveksling af fjernlånstransaktioner med en enklere model, som samtidig vil kunne give mulighed for at smidiggøre opslag efter status for bestillinger.

Projektet foreslås overført til 2014, da en ny standard med tilhørende dansk profil endnu ikke foreligger ultimo oktober 2013.

o [Projekt A04j: Automatisk fjernlån – også af eget materiale. Evaluering.](#)

En ny version af bestilssystem og VIP-kompleks, som håndterer opsætning af automatisk fjernlån af eget materiale, er sat i drift og meldes endeligt ud til bibliotekerne november 2013. Systemet er sat op til at bibliotekerne frit kan vælge at lade bestil systemet lave automatisk fjernlån af bestillinger på eget materiale ud fra følgende faste parametre:

- Materialet skal være udlånt i egen bestand og forventes ikke at være tilgængeligt inden for 14 dage
- Materialet skal stå på hylden i et andet bibliotek (der oprettes ikke reservering)
- Materialet må ikke være nyere end 365 dage

Systemet afprøves i et etårigt forsøg hvor bibliotekerne afprøver automatisk fjernlån af eget materiale; i første række de biblioteker der har deltaget i udviklingsarbejdet (både folke- og forskningsbiblioteker), senere frit for alle biblioteker via opsætning i VIP-basen. Forsøget skal munde ud i en rapport der opsummerer bibliotekernes erfaringer med automatisk fjernlån af eget materiale, deres tilfredshed med den implementerede løsning, registrering af evt. ønsker til ændring af funktionaliteten, samt en samlet anbefaling vedr. den videre udvikling eller anvendelse af denne funktionalitet. Den oprindelige projektgruppe med biblioteksmedarbejdere inddrages i evalueringen.

Tema A05 . Konsolidering af nationale grænseflader

o [Projekt A05a: DDB CMS - Hjemmeside](#)

Dette udviklingsprojekt vil blive beskrevet i regi af DDB. Der forventes etableret en konstruktion, hvor udviklingsbidrag fra DBC indgår heri, men de beskrives ikke nærmere i den fælles udviklingsplan.

Der er et fælles projekt mellem Bibliotek.dk og DDB, der har som mål at konsolidere platformen på tværs af

anvendelserne, se "bibliotek.dk projekt, "Projekt B04: Konsolidering af CMS-plattform til bibliotekerne"

- [Projektønske fra Københavns kommunes biblioteker: Håndtering af differentierede brugerroller i VIP-grænsefladen](#)

Københavns biblioteker har fremsendt ønske om at VIP-basen skal kunne håndtere forskellige brugerroller i adgangen til at redigere i basen.

Der ønskes en mulighed for at administrere brugere lokalt i biblioteket, herunder oprette/slette brugere og tildele brugerroller. Der opereres fx med følgende typer af rettigheder:

- Superadministrator: kan se og rette alt, kan oprette biblioteker (DBC).
- Superbruger: Kan se og rette alt, kan ikke oprette biblioteker. Kan se vip-genereret statistik (Styrelsen)
- Administrator (biblioteker): kan oprette, redigere og slette brugere. Kan redigere i alt i bibliotekets VIP-base (enkelte områder dog undtaget, som kun superadministrator har adgang til)
- Læseadgang: Kan se på udvalgte områder i bibliotekets VIP-adgang. Kan ikke redigere (væsen/afdeling)
- Redigeringsadgang: Kan redigere på udvalgte områder i bibliotekets VIP-adgang (væsen/afdeling)
- Ikke adgang: Har ikke adgang til udvalgte/alle områder i bibliotekets VIP-adgang.

Derudover ønskes logningshistorik for hele VIP-basen, så der kan logges, hvilke brugere, der har foretaget hvilke ændringer og hvornår. Den type information gemmes pt. ikke i læsbar form.

Der er tale om en stor udviklingsopgave.

Forslaget har været fremlagt for det Biblioteksfaglige udvalg for bibliotek.dk den 3.oktober 2013, som ikke umiddelbart tilsluttede sig forslaget.

Indsatsområde B: Brugerfaciliteter og andre udviklingsopgaver

Under indsatsområdet kan DBC uden forudgående aftale igangsætte mindre aktiviteter. Efterfølgende – og senest på næste statusmøde – beskrives sådanne som projekter. Denne bemyndigelse skal anvendes til mindre justeringer, hvor afventning af en formel godkendelse ikke er hensigtsmæssig. Bemyndigelsen kan på ethvert tidspunkt maksimalt binde Kulturstyrelsen for i alt 15.000 kr.

Tema B01: Brugerfaciliteter

Funktioner, som giver brugeren en service uden at være en del af en kerneservice.

- [Projekt B01a: Personalisering – Brugerlister](#)

Muligheder for at brugerne kan skabe egne lister og evt. publicere dem for nogle eller alle andre brugere er en af de personaliseringsmuligheder som endnu ikke er blevet løst. Skabes på basis af brugerens huskeliste. Koordineres i samarbejde med Personaliseringsprojektet.

- [Projekt B01b: Vis nærmeste bibliotek der har åbent](#)

Et ønske om at brugerne hurtigt kan finde åbne biblioteker i nærheden (betjent eller ubetjent). Funktionaliteten skal baseres på inddaterede oplysninger i VIP-basen.

I 2012-13 blev gennemført de ændringer i VIP-base og –grænseflade som er en forudsætning for projektet. I 2014 vil man kunne lave en funktion – fx i mobile grænseflader – der viser nærmeste åbne bibliotek. En forudsætning er at webservicen (OpenAgency) også udbygges med denne funktionalitet.

Tema B02: Samspil andre systemer

Samspil med andre systemer i og udenfor biblioteksvæsenet

- [Projekt B02a Interaktiv brugerhåndtering](#)

En fortsat forberedelse af en håndtering af adgang til digitale ressourcer med udgangspunkt i en brugers rettigheder

via vedkommende bibliotekers rettigheder, således at brugeren får den mest direkte adgang til digitale ressourcer. Der indgår implementering af CULR (Core User Library Registry) og forberedelse af SAOU (Service for Authentication of Objects and Users). Samfinansiering med DanBib.

- [Projekt B02b: Digitaliseret kulturarv i bibliotek.dk grænsefladen](#)

Overbygningsprojektet *Formidling af digitaliseret kulturarv* har i 2012 foreslået at metadata vedr. kulturarven (dvs. også fra museer og arkiver) indgår i udviklingsplanen for bibliotek.dk. Baggrunden er at projektet anser det for uhensigtsmæssigt at skabe yderligere en særskilt portal, og at data i stedet præsenteres på de platforme, der allerede eksisterer.

Metadata fra projektet kan tænkes integreret på flere måder:

A) Som en integreret del af bibliotek.dk-brønden, så brugerne får dem uden at have bedt om dem, og kan indskrænke sin søgning via facetter

B) Som en del af bibliotek.dk-brønden, men vist i et særligt faneblad

C) Som en særskilt del af brønden, som en bruger kan tilvælge at søge med (via universal search)

Der påtænkes etableret særskilte projekter for disse indholdsområder - hvor det i hvert enkelt tilfælde vurderes, om der er finansiering til rådighed.

- [Projekt B04a: Konsolidering af CMS-plattform til bibliotekerne](#)

DDB-hjemmeside, Bibliotek.dk og en række bibliotekshjemmesider og biblioteksprodukter baserer sig på den første udgave af ding på Drupal 7, som DBC etablerede i forbindelse med første fase af bibliotek.dk migrationen. Siden har projekterne udviklet sig i forskellige retninger. Der defineres et nyt core for platformen for at sikre maksimale genbrugsmuligheder fremadrettet. Bibliotek.dk skal basere sig på det nye core, og de dele af bibliotek.dk, der er en del af det nye core skal også integreres til øvrige projekter.

Det er et meget stort projekt, der anses for væsentligt af hensyn til den fremtidige mulighed for maksimalt genbrug i forhold til andre løsninger, der baserer sig på den fælles CMS-plattform.

Indsatsområde C: Brugerundersøgelser

Der foretages løbende brugertests og brugerundersøgelser i forbindelse med konkrete projekter.

Tema C01: Brugerundersøgelser

Det skal sikres at der mindst årligt samles generelle brugerdata og ønsker til udvikling af bibliotek.dk som supplerer viden fra andre redskaber, tests eller undersøgelser. Projekt C01a:

Generel brugerundersøgelse

Der gennemføres i 2014 en generel brugerundersøgelse. Sådanne har ikke været gennemført i 2012-13 pga. migrationen.

Adfærdsdata

Der opsamles adfærdsdata på grænsefladen. Disse vil indgå i vurderingerne af brugerundersøgelsens resultater som supplerende materiale.

Danbib og DDB udviklingsplan

Brugergrænseflader til biblioteksansatte

Tema D01 - generel professionel GUI

Projekt D01a - Nyt netpunkt.dk

Netpunkt.dk der fortsat retter sig imod biblioteksprofessionelle især i forhold til behov for søgning, verifikation og

bestilling benytter i 2013 det ikke-migrerede Danbib. I 2013 er meget væsentlige dele af Danbib-plattformen migreret. I 2014 skal netpunkt.dk tage udgangspunkt i den fælles CMS-plattform og moduler, der er etableret som en del af migrationen af bibliotek.dk og etableringen af DDB-hjemmeside. Netpunkt.dk vil blive migreret i tæt samspil med kernebrugerne.

Tema D02 - specialgrænseflader

Projekt D02a - BOB-grænseflade

BOB Admin er i dag integreret med Open-RS men ikke det fuld migrerede Danbib, der også inkluderer Databrønd og anvendelse af SOA-laget for søgning. Når Danbib er migreret platformsmæssigt, skal BOB GUI migreres. BOB-grænsefladen anvendes af alle bibliotekstyper.

Flere administrative grænseflader skal vedligeholdes og mindre udvikling foretages, hvilket drejer sig om VIP, SAOU, CULR.

Grænsefladerne: Danbib-Cat og Posthuset behandles under indsatsen, "Opdatering".

Søgning

Søgeplatformen er en af de største indsatsområder og skal understøtte en række anvendelser i bibliotekssektoren, både formidlingsgrænsefladerne i folkebibliotekerne, PH-Sektorløsningen, skolebibliotekerne og de professionelle grænseflader i de øvrige forsknings- og fagbiblioteker. Der er behov for en videreudvikling af både platformen og webservicelaget.

Udviklingen af søgefunktionen skal foregå gennem flere delprojekter, der har til formål at skabe bedre søgegrundlag, bedre søgemekanisme og bedre udstilling af funktionaliteten. Både "Open Search", der understøtter søgning ned mod databrønden, og "Universal Search", der understøtter søgning i tredjepartssystemer er planlagt forbedret men også dybere integreret. DBC har lavet en generel opprioritering af søgeområdet for at kunne understøtte bibliotekernes stadig mere udtalte behov for at kunne give optimal adgang til kataloger, e-ressourcer, licensdata, transaktionsdata, mv.

Tema D03 - BIG DATA

Projekt D03a: Inklusion af adfærdsdata i søgeindexer og webservices

DDB-plattformen opsamler fra 2014 en række adfærdsdata og andre relevante data fra brugergrænseflader (bibliotek.dk, DDB-hjemmesider, og andre UI'er der benytter den fælles platform) og fra servicelag/platform. Disse vil blive inkluderet i arbejdet med at lave målrettet og brugbar søgning og præsentation til borgerne, ligesom det vil danne grundlag for at etablere nye services, der kan anvendes i formidlingsarbejdet mellem biblioteket og brugerne.

Projekt D03b: Forbedret ranking og sortering baseret på adfærdsdata, brugerdata, specifikke brugerbehov i biblioteksprocesser, mv.

Der er brug for at forbedre søgefunktionernes måde at rankere og sortere resultatsæt på. Dette skal forbedres ved at anvende adfærdsdata, brugerfeedback, personaliseringsdata i øvrigt samt de biblioteksproducerede informationer og anbefalinger i forhold til borgerrettede grænseflader. I forhold til professionelle anvendelser som katalogisering, ILL-arbejde og professionelle behov i søgeprocessen skal ranking og sortering målrettes idde behov, så medarbejderne i en fjernlånsafdeling eller katalogafdeling i en forskningsbibliotek kan anvende en anden ranking og sortering end de borgerrettede. Disse aktiviteter vil blive implementeret i agile faser, hvor søgninger i databrønden og andre datasæt løbende forbedres. Grænseflademodulet på den fælles CMS-plattform vil undergå løbende forbedringer i takt med, at servicelaget og søgeplatformen løbende forbedres.

Tema D04 - Datasæt

Projekt D04a: Søgning Databrønd 4.0 - indeholdende Danbib migreringen, understøttelse af lokale bibliotekssystemer, mv.

I forbindelse med migreringen af Danbib etableres søgeregistre, der anvender "praksisregler for søgeveje" men også andre typer af forbedringer af søgegrundlaget i databrønden. Det omfatter endvidere lokale data og udvalgte transaktionsdata for at understøtte Fælles Bibliotekssystemer og andre integrerede bibliotekssystemer, der er udbredt i forsknings- og fagbibliotekerne, men også søge- og filtreringsbehovet hos de fælles biblioteksnetprodukter.

Projekt D04b: Inklusion af dynamiske datasæt uden for Databrønden enten via Universal Search eller via SOLR-søgeplatform.

Dette omfatter inklusion af databaser og indholdstjenester folkebibliotekerne har licenser til (ex. LibraryPressDisplay) men også andre udvalgte kilder, der ikke skal eller kan komme i databrønden. Fremadrettet vil søgeplatformen understøtte den dybeste integration i søgning i databrøndens indhold, men vil også tilbyde samme niveau for søgeplatform ovenpå datasæt, der egner sig uden for brønden. Endelig vil der via Universal Search kunne laves søgeadgang via API til tredjepartsdatabrønde samt mere simpel søgeadgang og integration til tredjeparts websystemer uden egentligt API.

Universal Search vil på denne måde kunne anvendes af enhver bibliotekstype. Der vil blive vedligeholdt en liste, der omfatter søgeindexer der understøtter eksterne datasæt samt connectorer, der understøtter Universal Search adgang til tredjepartsdatasæt, der ikke skal i databrønden eller laves centrale søgeindexer på.

Høringsspørgsmål: Hvilke datasæt ønsker de forskellige bibliotekstyper at kunne integrere til? Hvis høringen peger på kilder, der er oplagte at integrere i selve databrønden vil det blive registreret som input til kildearbejdet i forbindelse med databrønden.

Projekt D04c: Dybere integration mellem Universal Search og Integrated Search

De to søgeparadigmer - Universal og Integrated Search skal videreudvikles til at være endnu dybere integreret, så borgergrænseflader og professionelle grænseflader både kan stille én-søgeboks til rådighed på tværs af hele biblioteksinfrastrukturen, navigeringsgrænseflader hvor der søges via indhold og endelig specialsøgesider til de krævende brugere med ønske om stor specificitet, fx ansatte i specialafdelinger i bibliotekerne.

Adgang

Adgangsplatformen er rettet imod brugere af alle bibliotekstyper, og skal skabe sømløs adgang på tværs af folke- og forsknings-fagbiblioteker til både fysiske og digitale ressourcer for brugere, der identificeres på en grænseflade, - lokal eller fælles. Indsatsområdet skal således realisere ønsket om single-sign-on og baserer sig på den fælles infrastruktur i såvel DDB som DEFF.

Tema D05 - Bruger- og licensplatform

CULR-webservicen er udviklet i 2013, hvor den også videreudvikles til Java EE-arkitektur. Storskalatest i 2014 må forventes at give behov for noget justering og andre vedligeholdelsesopgaver.

SAOU-webservicen: SAOU er designet og under udvikling. Der skal videreudvikles i 2014. I 2013 har DBC også overtaget driften af "Gentofte-Proxy-løsningen" fra Gentofte Bibliotek, som har drevet denne på vegne af Folkebibliotekernes Licenskontor. Vi har i 2013 arbejdet med folkebiblioteksdelen af SAOU, med henblik på at få konsolideret datagrundlaget og dataindsamlingen til SAOU-basen således at vi kan udstille en webservice der kan fungere som den nationale udgave af "Gentofte-proxy"-løsningen.

Projekt D05a: SAOU 2014

Udviklingsbehovet for SAOU i 2014 vil omfatte procedurer for registrering af dele af digitale licenspakker i databrønden så SAOU kan håndtere dem på bedst mulig måde.

Integration med bibliotek.dk's login-gateway, således at SAOU kan betjene brugere der er logget ind via bibliotek.dk

(herunder NemID og WAYF) med sømløs adgang til digitale indholdsprodukter.

Integration til udbyderes kvoteservices

Integration til Nationalt Aggregeret Linkresolver (DEFF-projekt), med henblik på at SAOU kan håndtere adgang til forskningsbibliotekernes digitale samlinger.

Opdatering

Tema D06 - Opdatering af Databrønd

Aktiviteterne igangsat i forbindelse med Danbib udviklingsplan 2013 fortsætter og bringes til foreløbig afslutning i 2014. Dette omfatter både platformen, brugergrænseflader og servicelaget i øvrigt. Der vil blive etableret driftsklare versioner af: Posthuset, Open Cataloging services, Danbib katalogiseringseditor (DanbibCat) og den grundlæggende platform for data i/o.

I 2013 er den grundlæggende platform etableret og der er lavet en dyb integration mellem databrønden og OCLC-WorldCat, så opdateringer i databrønden medfører konvertering til WC-MARC21 og tegnsæt og synkron opdatering af WorldCat. Dette er etableret både for at Danbib indgår i den globale biblioteksinfrastruktur og i erkendelse af, at genbruget fra udenlandske kataloger ikke skal foregå ved at importere disse i Danbib, men at der skal integreres sømløst til dem, hvor de er, så katalogisatorer - der anvender Open Cataloging platformen - både kan anvende databrønden til direkte katalogisering, automatisk opdatering i Worldcat og til at understøtte mere effektive dataflow i såvel folke- som forskningsbiblioteker.

Følgende udviklingsprojekter gennemføres i 2014 som afslutning på migrationen af Danbib:

Projekt D06a: Data i/o platform

Videreudvikling af den i 2013 etablerede data-ind-ud platform, så den omfatter samtlige dataflow overfor DDB-bibliotekerne og alle andre bibliotekstyper, indholdsleverandører, de udbredte Nettjenester og andre biblioteksprodukter.

Projekt D06b: Posthus 3.0

Nyt posthus, der tager højde for den nye data ind-ud platform.

Projekt D06c: Open Cataloging WS

Et sæt af webservices, der understøtter direkte dataindlæggelse og opdatering af databrønden og understøtter de nye dataflow i bibliotekssektoren. Open Cataloging kommer til at omfatte valideringsservice, opdateringsservice, anvendelse og integration til Open Search, Universal Search og Open Format samt de konverteringer der er brug for samt integrationen udover til databrønden også data i/o platformen mere generelt.

Realiseringen af integration til OAI er igang.

Projekt D06d: DanbibCat 3.0

Integration mellem nuværende Danbib-Cat (Dbckat) og databrønden gennem Open Cataloging webservices.

Integration og Bestil

Tema D07 - Integration og ILL

Den eksisterende platform for integration mellem de nationale løsninger og de lokale systemer, fx Det Fælles Bibliotekssystem eller Sektorløsningen for Professionshøjskolerne skal vedligeholdes i 2014. Der er endvidere behov for udvikling, der understøtter videreudviklingen af den nationale ILL-platform. Integrationsområdet i almindelighed og Bestil området i særdeleshed og udmøntes i følgende delprojekter:

Projekt D07a: OpenFindOrder

Kvitteringsservice

Udvikling af kvitteringsservice, baseret på OpenFindOrder-wsdl'en. Det er et ønske fra NFBS-leverandøren at der udvikles en "push"-webservice der opdaterer lokalsystemet med bestilobjekter på afgivne ILL-bestillinger. Den skal laves generisk, så ethvert lokalsystem i den samlede bibliotekssektor kan opdateres med alle de Order-types som ORS-basen rummer (ILL-afgivne og -modtagne, slutbruger-modtagne af egne materialer, slutbruger-modtagne af andres materialer). Vi er også selv interesserede i at have et standardiseret alternativ til krypterede ill0-mail-kviteringer.

Projekt D07b: OpenHoldingStatus

Implementering af ny standard for Holdings opslag.

Kulturstyrelsen er i danZIG ILL arbejdsgruppen i gang med en profilering af *ISO 20775:2009 Information and documentation -- Schema for holdings information*. Det er hensigten at tage denne standard i brug som erstatning – i første omgang supplement - for beholdningsopslag via Z39.50. Det skal sikre at en migrering til web service kan og dermed konsolidere den danske brug af automatiske beholdningsopslag før end der sende ILL-bestillinger. En profilering af *ISO 20775* skal ses i sammenhæng med en profilering af *ISO 18626* (se nedenfor). Hvor hurtigt denne standard vil slå i gennem er i sagens natur ikke kendt, derfor bør servicen ved samme lejlighed udbygges til at kunne håndtere flere protokoller til Holdings opslag (i samarbejde med OpenAgency).

Hvem kan levere først? -funktion.

Alle opslag og beregninger som i dag laves af OpenRS-backenden i forbindelse med automatisk fjernlån udvikles som service. Derved kan funktionen (fx "Find hurtigste leverandør") kaldes af eksterne serviceaftagere - og af OpenRS selv. Vis detaljerede tidsskrift- og bindoplysninger-funktion

Opslag i lokalsystem og visning af detaljerede tidsskriftoplysninger med henblik på automatisk bestil, sker i dag fra Netpunkt/BOB-grænsefladen direkte med z3950 og formatering af grænsefladeprogrammet. I forbindelse med migration af Netpunkt til søgning i brønd og overgang til serviceorienteret arkitektur, skal denne funktion tilbydes som service.

Udviklingsaktiviteten omfatter også en migrering til JAVA EE.

Projekt D07c: OpenAgency (VIP-basen)

Udvikling af operationer i OpenAgency så den fuldtud kan erstatte den nuværende SRU-baserede *webservice.vip.dbc.dk*. Skal udvikles i samarbejde med lokalsystemerne, særligt med hensyntagen til NFBS-leverandøren, der ikke har implementeret integration til OpenAgency. Den gamle VIP-webservice bruges til opdatering af lokalsystemer med fx ILL-parametre.

Projekt D07d: Lånertjekservicen

Korrekt understøttelse af opslag i lokalsystem uden PIN-kode (NCIP VisibleUserId). Anvendes fx af Netpunkt. Den nuværende request er et hack, som understøttes af de nuværende systemer på folke- og forskningsbibliotekerne. Men det er et gammelt ønske at opslaget sker med korrekt indhold i request, og vil givet blive efterspurgt af NFBS-leverandøren.

Nye lånertjekmetoder

Ud fra NCIP Lookup User Response med brugerens DateOfBirth kan servicen udvides med nye metoder til tjek af "børnelåner" og "voksenlåner" (der enten bor - eller ikke bor - kommunen). Vil formentlig kræve at metoden kan oprettes med trimbart split-år (fx 12 år, 13 år, 15 år). Vil afhænge af behovet, fx formuleret af NFBS-leverandøren eller fra indholdsudbydernes aftaler med DDB vedr. adgang til digitale materialer for børn og/eller for voksne.

Projekt D07e: OpenRS-backend-kompleks og Ny ILL-standard

Der vil som følge af Danbib migrationen være behov for forskellig form for vedligeholdelse og videreudvikling, der understøtter bestil flow fra Netpunkt.dk mv.

På OpenRS-forretningslogiksidan vil den største udfordring være implementering af ny ILL-standard. Kulturstyrelsen er i danZIG ILL arbejdsgruppen i gang med en profilering af *ISO 18626 Information and documentation -- Interlibrary Loan Transactions*. Det er hensigten at tage denne standard i brug som erstatning – i første omgang supplement - for ILL-bestillinger via Z39.50. Den danske brug af Z39.50 til bestillinger bygger på ISO 10160+10161, som er under udfasning. ISO 18626 forventes vedtaget december 2013 og skal sikre at en migrering til web service kan og dermed konsolidere den danske brug af automatiske ILL-bestillinger. En profilering af *ISO 18626* skal ses i sammenhæng med en profilering af ISO 20775 (se ovenfor). I hvilken udstrækning og takt leverandørerne migrerer deres systemer til den, er i sagens natur ikke til at vide på forhånd, hvorfor det er muligt at projektet overføres til 2015.

Tema D08 - Spørgetjenester

Projekt D08a: Spørgetjenesteplatform - den "Åben bibliotekar"

Spørgetjenesteplatformen består af Webservice, Open Question Service WS der anvendes af Biblioteksvagts administrative platform og PallesGavebod samt kan integreres i en hjemmeside med henblik på en spørgetjenester, hvor biblioteket kan besvare spørgsmål fra brugere indrapporteret gennem SMS, websites, email, mv. Webservicen arbejder sammen med Open Search WS og Open Cataloging Service WS, så spørgsmål-svar kan uploades i databrønden. Derudover er der en Admingrænseflader, Vopros der anvender den samme platform som bibliotek.dk og DDB-Hjemmeside.

For at understøtte behovet for en biblioteksvagt, der dækker de digitale betjening af "Det åbne Bibliotek", analyseres det hvilke teknologier, betjeningsformer og mediaintegration der kan understøtte en "Åben bibliotekar" på tværs af kommuner, og der etableres en første version af platformen.

Tema D09 - Nye DDB services og DDB infrastruktur

Disse projekter er medtaget i høringen af hensyn til ønsket om input fra bibliotekerne. De vil blive igangsat løbende i 2014, efter nærmere specifikationer og aftaler mellem DDB og DBC.

DDB-News

Nyhedswebservice - der formidler nyheder fra kulturlandskabet, public service i en central webservice der kan inkluderes i en grænseflade som både løbende nyhedsstrøm og som mere statiske informationer, omend opdateret dynamisk.

Skal kunne filtrere på kilder og emner.

DDB-Suggest

Andre-der-har-set/downloadet/søgt/bestilt/gjort...

Webservices der ligesom Andre-der-har-lånt på baggrund af digital brugsadfærd opsamlet i Adfærdsdatabase kan målrette forslag til brugeren i den kontekst hun befinder sig i på en grænseflade i DDB-platformen.

Der opereres med en samlet webservice, hvor forskellige parametre angiver hvilken type anbefaling, der ønskes anvendt, hvilket også muliggør inklusion af andre former for anbefalinger med basis i udlånstatistikker, Biblioteks Produceret Indhold, anmeldelser, mv.

Skal kobles til et modul, der kan integreres med de nationale og lokale brugergrænseflader.

DDB-Analytics

Machine Learning og datamining er centrale metoder i BIG DATA. Der eksperimenteres med metadataproduktion på baggrund af fuldttekster og andre indholdsobjekter. Dette muliggør også at DDB kan dele funktionalitet med øvrig offentlig sektor. Der eksperimenteres endvidere med visualisering af adfærdsdata og andre metadata.

Metadata

Tema D10 - BIG DATA - Adfærdsdata

BIG DATA paradigmet i bibliotekssammenhæng består af en række aktiviteter og opsamling af statistik fra den samlede biblioteks-it-infrastruktur, i særlig grad databrønden og borger/slutbrugergrænseflader. Formålet er at målrette, forbedre og understøtte:

- udviklingen af brugergrænseflader
- søgninger, filtreringer og præsentationer af data fra komponenterne i biblioteks-it-infrastrukturen
- nye servicetilbud fra bibliotekernes overfor borgerne
- samt understøtte behovene i "DDB Statistik GUI", herunder myndighedskrav hvor statistik er nødvendig
- deling af adfærdsdata som åbne anonymiserede kulturdata

Tema D11 - Databrønd

Databrøndens kildearbejde ligger uden for selve platformsudviklingen og der laves selvstændige planer, der aftales med bibliotekerne og DDB. I forhold til selve platformen er det behovet for at forbedre søgninger, præsentation af data samt dataflowet i bibliotekerne, der vil være fokus på. Dette vil både understøtte Forsknings- og fagbibliotekerne samt Nyt Fælles BiblioteksSystem i folkebibliotekerne.

Der opereres med releases af databrønden, hvor der er fokus på:

- inklusion af lokale data og beholdninger rettet imod NFBS
- inklusion af Supplerende data, fx Brugerskabte Data og Forsider

og et

- BiblioteksREpository i sammenhæng med Databrønden til opbevaring og adgang til lokale informationsobjekter, som bibliotekerne måtte ønske at lægge i databrønden, men i et afgrænset område, der ikke behøver at indgå i den nationale del af databrønden. På den måde kan biblioteket anvende databrønden som en åben platform og sit eget repository, hvilket kan have perspektiv for lokalarkiver og andre ressourcer, som biblioteket er involveret i lokalt.

Bilag : National biblioteksinfrastruktur - målarkitektur

Farver:

Grøn = Komponenten findes. Den skal vedligeholdes. Der kan være planlagt større ændringer, der fremgår af udviklingsplanen

Gul = Komponenten er under udvikling.

Orange = Komponenten er planlagt/forventes planlagt. Egentlig udvikling ikke påbegyndt. Indgår i høring

Lyserød = Komponentens realisering er ikke planlagt. Realiseres muligvis gennem NFBS.

Hvid = Ikke en del af DDB platformen - men er logiske komponenter, som har betydning for "National biblioteksinfrastruktur".

